

Київський перепис 1666 р.

Заходи уряду Московської держави коло заведення на Україні своїх воевод і оподаткування тутешньої людности на потреби московської адміністрації скінчилися р. 1666 ніби цілковитим успіхом. Після смерти Хмельницького, продовжуючи його політику, козацька старшина уперто обороняла фінансову незалежність „Війська Запорозького“, зручно використовуючи її на свою власну користь в умовах дезорганізації державного ладу за часів Руїни; але мусила скоритися, розбита і здеморалізована чотирорічними заколотами на Україні, коли царський уряд, більш або менше вдало, підтримував усяку опозицію проти пануючої верстви і військовою допомогою, і високим своїм авторитетом, який мав серед ширших мас людности. Влучними дипломатичними і військовими заходами переведено вибори Івана Брюховецького. Цей гетьман, позбавлений підтримки з боку старшини, що в той час була єдиною на Україні організаційною силою, мусив іти за волею свого протектора — царя.

Але новий гетьман мусив аж на три роки затримати переведення в життя вимог царського уряду. Передача московській адміністрації фінансових функцій на Україні боляче калічила автономність політичного буття Гетьманщини, бо податки і суд — це були дві основні, коли не єдині функції всякої адміністрації тогочасної держави, до того-ж функції нерозривно зв'язані між собою, і згублення одної з них фактично тягло за собою згублення і другої, як ми бачимо в історії Слободжанщини. Брюховецький мусив оглядатися на старшину, що все ще мала певне значення. Крім того система податків, звичайна в Московській державі, мала вдарити не лише по більш загосподарених продукційних верствах міщанства й селянства, але і по бідніших напівпролетаризованих (як бачимо напр. з нижче надрукованого опису Київів).

Тільки р. 1665 поїхав Брюховецький до Москви „видѣти царские очи“. За новим варіантом умови про з'єднання України і Московської держави, цар дістав право ввести до українських міст своїх воевод з військовими залогами і збирати з людности податки за нормами і системою, продиктованими з „приказів“. Для певности Брюховецького одружено з пишною бояришнею — Долгоруковою, а zarazом викликано до Москви делегатів з більших українських міст для складення інструкції про оподаткування української людности (крім козаків та духовництва). На історії цієї депутації українського міщанства, на історії переговорів у Москві і нормах оподаткування, що їх вироблено, не буду спинятися — це вимагає окремої розвідки. Незабаром по виробленню інструкції з'явилися на Україні і уповноважені переписувачі. Це були — Ігнат Корсаков, стольники Олександр Ізмайлов і Кирило Осипович Хлопов. Здається були і інші керівники перепису (див. нижче).

На історії перепису також не буду тут спинятися. Книжки перепису вивезено до Москви, де їх мали скопіювати (справді, ми маємо одну з книжок Хлопова в копії); на підставі цих копій незабаром розпочалося і зби-

рання на Україні податків. Але події, що перетворили знову Україну на палаюче побойовисько, припинили не лише переведення в життя нових порядків, але припинили і всякі дальші спроби московського уряду ввести на Гетьманщині власну фіскальну систему.

Нема потреби спинятися на оцінці матеріалів перепису 1666 р. Він охопив міщанську і селянську людність майже цілої Гетьманщини (Лівобережжя) — і, на думку дослідника Руїни В. О. Ейнгорна ¹⁾, досить повно. Належність перепису до кінця першого десятиліття по смерті Хмельницького — проводиря великого визвольного руху 1648—49 рр. — надає йому особливого інтересу. Відомості про розподіл міщанства на різні категорії, про маєтковий стан селянства і численні „скріпи“ (підписи) урядових осіб дають багатий матеріал для суспільно-економічної історії Руїни і історії урядування і самоврядування по містах і селах. Цінний матеріал становлять також і описи „оренд“ — промислових закладів.

М. Костомаров перший здається оцінив дані перепису, і, з метою притягти до нього увагу дослідників, надрукував у своїй монографії про часи Руїни досить великий витяг з переписної книги Ізмайлова. Але знав Костомаров і інші книжки — як книжки перепису Хлопова ²⁾. Але дальші дослідники українського минулого обминали переписні книжки 1666 р. очевидно через велику кількість часу і матеріальних витрат, яких вимагало опрацювання книжок, а в великій мірі і через малоприступність тих книжок для систематичних студій над ними. Року 1886 згадав про книжку, що її обробив М. Костомаров (не посилаючися на нього) І. Оглоблін у своїй розвідці „Кієвскій столъ Разряднаго приказа“ ³⁾. Допіру лише р. 1895 повний реєстер усіх п'яти переписних книжок, почасти вперше знайдених, почасти забутих і знову відшуканих, подав В. О. Ейнгорн у згаданій вище замітці „О вновь найденныхъ малороссійскихъ переписныхъ книгахъ“. О. Лазаревський, обговорюючи замітку В. О. Ейнгорна ⁴⁾, висловив побажання, щоб як-найшвидче розпочати опрацювання переписних книжок. Року 1899 О. Лазаревський видав цілком переписну книжку, невідомо під чийм керівництвом складену, з архіву Сибірського приказу (стовпець № 1637) ⁵⁾.

Перепис р. 1666 переводився взагалі за одним планом, звичайним у московській приказній практиці. Але ведений кількома особами, він має деякі відміни в окремих своїх частинах. Безперечно найцікавіша і найдетальніша споміж книжок перепису 1666 р. є книжка перепису північної Чернигівщини — міст Стародуба, Мглина, Погару і Почепу з околичними селищами, складена під керівництвом К. Хлопова, але писана українським письмом українськими писцями з захованням місцевої термінології і метрології (єдина з усіх відомих) ⁶⁾. Її велика хиба — брак підсумків по селищах і менш, ніж в інших книжках, зовнішня виразність записів, через те ця книжка — технічно найтяжча до оброблення. Друга книжка перепису Хлопова ⁷⁾ є копія з українського оригіналу (цей оригінал не зберігся) з підсумками кількості людности по селищах і по категоріях

¹⁾ О вновь найденныхъ малороссійскихъ переписныхъ книгахъ, Чтенія въ московскомъ О-вѣ Исторіи и Древностей, 1895, кн. 2. ²⁾ Историческія монографіи и изслѣдованія, т. 15, „Руина“, СПб. 1882, сс. 132—141. ³⁾ Кіевская Старина, 1886, кн. XI. ⁴⁾ Кіевская Старина, 1897, кн. IV і „Очерки, замѣтки и документы по исторіи Малороссіи, т. IV, К. 1898, сс. 108—110—О малороссійскихъ переписныхъ книгахъ. ⁵⁾ Чтенія въ о-вѣ Нестора Лѣтописца, кн. 13, К. 1899. В останні часи з'явився Огляд архівних матеріалів з історії західно-руського та українського права, що переходять в Древлехранилищі М. Ц. А. акад. О. Малиновського (Праці комісії для виуч. зах.-рус. та укр. права, К. 1926, т. 2) — тут уміщено і загальний огляд книжок перепису 1666 р. ⁶⁾ Древлехранилище московського Центрарху, Архів Посольського приказу, Справи Малороссійські № 73 (р. 1665). ⁷⁾ Архів Малороссійського приказу, книжка № 12.

і з переводом українських мір на тогочасні московські. Вона охоплює південно-східню Чернигівщину — міста Глухів, Батурин, „батуринские приписные города“ Бахмач, Конотоп, Нові Млини та інші. Для прикладу і порівняння з переписом Київа подам підсумки людности по м. Батурину:

пахатныхъ мѣщанъ	72,
ремесленныхъ людей	36,
промышленныхъ „	75,
торговыхъ „	15,
молодшихъ „	165
	363

Менш цікаві інші три книжки — оригінали, писані рукою московських писців-подячих. Це — безіменний (невідомо, під чиїм проводом складений і зовнішньо не подібний до інших) опис центральної і південно-східньої Полтавщини — полків Полтавського, Миргородського, Прилуцького, почасти Лубенського¹⁾; він являє собою оригінал, писаний на стовпцях; на звороті по скліяках — численні скріпи представників сільського і містечкового урядування (певніш — самоврядування). Згаданий вище витяг, що його надрукував був М. Костомаров, зроблено з книжки перепису О. Ізмайлова²⁾, він обіймає міста південної Чернигівщини і північно-західньої Полтавщини — Ніжен, Борзну, Кобижчу, Носівку, Переяслав, Баришпіль, Баришівку, Золотоношу, Кропивну, Іркліїв і інші. Нарешті з останньої книжки — книжки перепису І. Корсакова — друкуємо тут найцікавішу частину її — опис м. Київа³⁾. Крім Київа в цій-таки книзі переписано інші міста північно-східньої Київщини і південно-західньої Чернигівщини: Гоголів, Березань, Басань, Бобровицю, Остер, Козелець, Мену і Сосницю, селища коло них, численні хутори, пасіки, гуті, рудні і т. д.

Переписом у Київі і сумежних містах (переписаних у цій-таки книзі) керував представник московського уряду Ігнат Корсаков; на берегах книжки міститься його скріпа: „Игнатей Корсаков руку приложилъ къ симъ переписнымъ книгамъ“⁴⁾. Але самий перепис, як і по інших містах (хоч не всюди), переводили самі міщани — можливо спеціально на це виділена комісія, звичайно з участю московських представників. На л. 38 звор., у кінці перепису дворів, знаходимо такий запис: „А у окладу были и оклад себѣ чинили киевские мещане лутчие люди“; далі подано і реєстер членів цієї комісії, — це були війт київський Данило Полоцький, райця Купреян Філіпов, бурмистер Прокофій Сахнович, міщани: Федір Іванов і Яків Степанович Брилев, київський писар (sic!) Улас Желѣсков, знову бурмистер Сергій Бібіков і міщани: Богдан Дроздеников, Іван Демидович Биков, Петро Ондрійович Полоцький і Богдан Іванов, усіх 11 осіб (л. 38). Проте, питання про участь цих осіб у фактичному переведенні перепису лишається нерозв'язаним. По-перше, мова перепису — російська; грошеві одиниці, в яких визначено податки, такі вирази, як „лутчие люди“, „язба“ і інші подібні, а також письмо показують, що текст перепису писаний рукою московського писця. По-друге, „скріпи“, здебільшого підписи міщан, розміщені на долішніх берегах книжки, не цілком відповідають реєстру осіб, що офіційно мали брати участь у складанні перепису. Ось ці скріпи:

- 1) „Киевской войтъ Данил Анѣдреевич Полоцкий руку приложил к симъ книгам“;
- 2) „Купреянъ Филиповъ, и вмѣсто бурмистровъ Прокопья Сахновича да Федора Ивано-

¹⁾ Архів Сибірського приказу, стовпець № 1637; як згадувалося, цю книжку видав О. Лазаревський, але без скріп і поміток на звороті і з неавсяди добре підібраними по порядку листками. ²⁾ Архів Розрядного приказу, Київський стіл (повиття), книжка № 1 (27). ³⁾ Архів Сибірського приказу, книжка № 495. Перепис Київа міститься на листах 14—45. ⁴⁾ На жаль загинув початок книжки — перші 13 листків, де мала міститися передмова з загальними відомостями про переведення перепису, як це звичайно буває в московських переписних книгах.

вича да Якова Стефановича Брилевича, по их веленню, что они грамоте не умѣют, руку приложил"; 3) „Иван Демидович Быкович, и вмѣсто бурмистра сегорочного Сергѣя Бибиновича и вмѣсто райцы старшого Богдана Дрожченикова по их прошенню, что они грамоте не умѣют рукою приложивъ“.

Отже з усього складу київських „переписувачів“ лише три особи були письменні: сам війт Полоцький, Купреян Філіпов і Іван Бикович. Мимоволі виникає думка, що ми тут (як і по інших містах Лівобережжя, треба сказати) маємо справу з свідомим ухиленням від підписування перепису; можливо, що те саме ухилення мало місце і за переведення самого перепису. Скріпи написано характерним дрібним українським письмом.

Переписи 1666 р. складаються звичайно з трьох частин: передмови (ця частина київського перепису, як згадувалося, загинула), самого реєстру жителів і опису прибуткових „статей“, яких у Києві, противно до інших міст, зазначено досить багато. Реєстр жителів Києва (л. 14—38) зберігся не весь, але в великій частині (зберігся опис 540 дворів з загальної кількості 684). До реєстру цього записано самих міщан; але очевидно до цієї верстви належала взагалі вся людність Києва крім козаків і духівництва та окрім безпосередньо-залежної від цих двох верстов людности (коли така під той час у Києві була). По дворах чи по окремих хатах зазначено імена хазяїв (чоловіків), інших жителів—чоловіків, між ними підсусідків, що жили по хазяйських дворах, і нарешті дітей—також чоловічої статі, з зазначенням їх віку (отже переписні книжки р. 1666 поруч із іншими подібними переписами становлять добре джерело для дитячої статистики XVII ст.). В деяких випадках додано вказівку, що хазяїн живе не в своїй хаті, а двір, або принаймні земля під ним, належить іншому власникові; таким власником майже в усіх випадках є монастирі та церкви (л. 86), лише в одному випадкові зазначено: „Васка Иванов сынъ Стороженко, живет на мещанской землѣ Гордия Мильцова“ (л. 37), 1 міщанин живе на дворі війта (л. 19), 1 на козацькій землі, та 2 двори належать „служі“ Печерського монастиря Данилові Лещинському (л. 29). Жителі всіх цих дворів (л. 91) записані до категорії найбідніших. Інших подробиць у реєстрах немає. Бачимо т. ч., що відомості, які подає перепис, досить убогі: немає (як згадано) перепису інших категорій людности (козаків і духівництва), не переписано жінок; немає відомостей за професією жителів і навіть про господарство (кількість хат, інші будівлі у дворі, худоба—як подається звичайно в описах сел перепису 1666 р.); отже заможність людности можна визначити лише на підставі оподаткування її і розподілу на категорії, а це не дає звичайно підстав для більш-менш тривких висновків.

Основні принципи перепису і норми оподаткування визначено в Москві під час нарад між представниками українських міст і московського уряду. Норми ці були в різних містах не однакові. Київську людність поділено на 4 категорії (статті). Окладу перших двох категорій не можна визначити, бо реєстр їх, а почасти і третьої, що містився на перших листках книжки, загинув. Оклад третьої можна вираховувати з підсумків: кожний двір мусив платити по 1 карб., а підсусідки по 40 „денег“ (20 коп.). Четверту категорію оподатковано в 16 алтин 4 деньги, цебто 50 коп., а підсусідків так само 20 коп. (6 алтин і 4 деньги). Ці оклади показують, що київська людність була порівнюючи дуже заможна, бо коли третю категорію оподатковували 1 карб. з двору, то перша платила мабуть 2 чи навіть більше; а першу категорію інших міст оподатковували іноді лише 50 копійками.

Переходимо до підрахунків перепису. Як показала часткова перевірка реєстрів, підрахунки ці досить точні, а самим-же реєстрам ми не маємо поважних причин не вірити. Перепис перших двох категорій зник,

але загальну кількість людности в цих категоріях можна визначити, вилучивши суму людности III і IV категорії з загального підсумку. Таким чином дістаємо такі числа:

	Дворів	Людей без підсусідків	Підсусідків	Усього
I і II категорія	91 (13 ⁰ / ₀)	—	—	105 (16 ⁰ / ₀)
III "	175 (26 ⁰ / ₀)	- 181	12	193 (26 ⁰ / ₀)
IV "	418 (61 ⁰ / ₀)	429	32	461 (58 ⁰ / ₀)
	684			759

Таким чином міщанська людність Київ (ремесники, купці, городники і селяни, що жили в місті) нараховувала 759 чоловіків (цебто коло 1500 душ обох статів) і жила у 684 дворах. З них, як зазначалося, 593 двори належало самим жителям, а 91 — іншим установам і особам. З поданої вище таблиці бачимо:

1) До заможнішої частини населення (перших двох категорій) записано лише коло $\frac{1}{6}$ всієї людности; до середньої верстви (III категорія) — коло $\frac{1}{4}$, до найбіднішої (IV категорія) — коло $\frac{2}{3}$, цебто більше від половини.

2) Кількість підсусідків у категорії бідніших порівнюючи з середньою збільшується майже втриє.

3) Кількість людности (чоловіків) на двір у дворах заможніших більша (1,16 на двір), ніж у дворах бідніших (1,10 на двір), але тримається дуже близько до одної людини на двір, особливо коли відкинути підсусідків. Уважніший розгляд перепису показує, що по 2 чоловіки живуть майже самі тільки брати. Таким чином можемо зробити додаткові висновки: а) що кількість старих, непрацездатних була невелика; в) людність була досить заможна і не дуже стиснена просторово: дорослі сини швидко відділялися від батьків. Спосіб оподаткування по дворах виключає можливість подачі неправдивих відомостей.

З реєстрів досить бідних на відомості можна проте зробити ще деякі висновки щодо київського міщанства, а саме — щодо національного складу його і професій жителів. Під час перегляду реєстрів людности впадає в вічі рішуча перевага українських форм прізвищ: Короленко, Мещенко, Кисленко, Коленик, Колениченко, Коробочка, Горбач і т. д. і т. д., все прізвища, що і тепер разураз трапляються поміж жителями київських передмість, де людність менш рухлива. Коли вилучити крім того назви професій (також виключно українські за винятком терміну „прасол“) і невиразні форми імен („Петров“, „Іванов“), яких закінчення походить очевидно від писаря-Росіянина, то лишається дуже невелика кількість прізвищ, що того-ж також здебільшого неясного походження. Це піддає гадку, що процент національних меншостей серед київського міщанства був невеликий, тай ті прихоськи, що осідали в Києві, швидко приймали місцеві українські форми прізвищ. Нема підстав гадати, що прізвища представників національних меншостей ховаються в великій кількості під неутральними формами прізвищ на -ов (від імен), особливо прізвища Поляків. Серед прізвищ неясного чи чужого походження мені вдалося виписати такі: російські (і сумнівні) — Словъков (?), Бережной (?), Хлѣбник (?), Калашник (?), Коцуков (?), Рубакин, Канонов (?), Мокеев (?), Брылев, Железков (?), Бибинов (?), Плескачов, Плешков, Москвитин (3 випадки), — отже б. м. певних лише 4 прізвища; польські — Молодецкий, Сталицкий, Подвойский (?), Огрызкевич (?), отже також дуже мало; в одному випадкові маємо Волошенин, далі Шидловский, Бритцкий.

Важче, ніж національний склад людности, визначити професії жителів. Прізвища, що походять від назов ремесств, трапляються дуже часто, але мало імовірно, щоб тоді (як і зараз) вони відповідали дійсній професії носителя такого прізвища. До розв'язання питання можна підійти з иншого боку. Справа в тім, що звичайно імена реєстрів складаються з двох частин: ім'я і по-батькові, або ім'я і прізвище. Т. ч. можна думати, що третій член імени є назва професії. Та більш уважний перегляд реєстрів виявляє, що прізвища можуть бути і на третьому місці, після по-батькові (нпр. див. вище „Левко Ондреев Сысенко“). Таким чином лише тоді, коли ім'я, що має зв'язок з ремесством, іде після виразного прізвища (а не після по-батькові) — лише тоді можна вважати його за назву професії (нпр.: „Івашко Крук, швец“ [див. вище]; „Гордюшка Римар, прасол“). З огляду на такі неясності відповідних підрахунків не зроблено¹⁾. Найчастіш трапляються такі прізвища від ремесств: Римар, Коваль, Резник, Кровец, Швец (дуже багато), Ткач, Кожемяка (дуже багато) Рыбалка, ще Хлѣбник, Прасол (дуже багато).

Щоби скінчити огляд реєстрів людности, наведу нечисленні подробиці топографічного характеру, що трапляються в цих реєстрах. На л. 15 в складі реєстру третьої категорії зазначено: „...„За острогом в Кожемяцкой слободе“ ...переписано 10 дворів; на л. 16: „...„Да в верхнемъ горде“ ...один двір.

Перейдемо до опису прибуткових статтів у Києві і ближчих околицях його. Їх можна з грубшого поділити на три групи: податкові (посередні) збори, промислові заклади і млини.

1. Посередній додаток „за ранду“ — 600 карб. (л. 39).

2. З Кружечного Двору — ще більше — 899 карб. 35¹/₄ коп.:

3. На перевозі, ціловальники за воеводи Львова з 1/IX до 19/XII 1665 р. зібрали 282 руб. 14 алтин, а на рік збирають усього, більше 600 карб. (л. 40).

4. Дві бані (невідомо чи орендовані, чи приватні) — 44 крб. 5 коп.: одна — „за киевскими пушкарями за Демкою Радивоновим да за Савкою Орѣховыхъ платить оброку... в казну В. Г. в Киеве“ — по 31 руб. на рік; друга — за пушкарем Г. Калашниковим — по 13 руб. 1 алт. 4 ден. (13 крб. 5 коп.) на рік (лл. 39—42).

5. Млини (міщанські) — всього 3 на 3 кола; солодовня і винниця; всього з них збирається 10 крб. і натурою: 1) Млин на стругах Ф. Степанова — до казни половину прибутку. 2) На Кудрявці млин на 1 коло Овдоті Івановни, удіви Івана Табачного, коло млина двір із солодовнею та винницею; чиншу платила полковникові Василю Дворецькому 4 рб. на рік; „а по скаске полковника Василья Дворецкого прежде сего с той мельницы и солодовни и съ винокурни имал он у вдовы Овдотьицы на четверть года по полтретья (2¹/₂) рубли, а ныне де ему Василью до тое мельницы дѣла нѣтъ, и тѣ деньги с той мельницы и с солодовни и с винокурни платить ей Овдотьице по Васильеве скаске в казну В. Г.“ 3) Нижче цього млина млин на 1 коло Стеньки Ігнатєва, раніш „по скаске платил на ратуш 6 руб.“ на рік; надалі має платити до казни, в Приказній Ізбі (лл. 41—43).

Це все; отже господарство київського міщанства не було розвинене (3 млини, солодовня і винниця, може не великі, коли плачено з 1 млина, солодовні і винниці разом 4 карб., а з млина С. Ігнатєва, з одного — 6 карб.). Ратушне господарство було більше — місто мало вагу, воскобійню, броварню і заїзд, коли не рахувати 2-х бань, що три-

¹⁾ Такі „треті“ прізвища надруковано умовно з маленької літери, решту — з великої.

мали пушкарі. Подані вище цитати показують, що реформа 1666 р. болюче була по міським і навіть полковим фінансам, відбираючи від них прибуткові статті (перевіз, міщанські млини). Підбиваючи підсумки, бачимо, що Київ мав платити коло 1555 карб. з самого лише міста без подвірно-подушного податку, а разом з перевозом — 2.155 карб. На невелику кількість київської людності — 759 чоловіка це становило досить таки велику суму — 2,84 к. на душу.

Ми знаємо, що церкви і церковні мастки, як і козацькі, не підлягали оподаткованню. Проте ми знаходимо і про них деякі відомості; очевидно, царський уряд мав на думці зробити спробу і на церковні прибутки накласти свою руку. В перепису ми знаходимо: 1) відомості про монастирські двори, де жили міщани; 2) опис монастирських млинів у ближчих околицях Києва; 3) реєстер монастирських сел.

Монастирські і церковні двори (хати) переписані в реєстрі міщан IV-ої категорії; лишається неясним, на яких правах користалися міщани цими дворами. Таких дворів (чи хатів) указано всіх 86, а саме:

Братського монастиря	22,
церкви Миколи Доброго	22,
„ Василя Великого	14,
Фролівського монастиря	7,
Печерського „	6,
Троїцького „	3,
Кирилівського „	3,
Михайлівського „	3,
Межигірського „	2,
церкви соборної Богородицької	2,
„ Пречистенської	1,
монастиря Миколи Пустинського	1.

Млинів монастирських зазначено 11, а з сумнівними (церкви Василя Великого) — 15 на 16 кол усього:

Кирилівського монастиря 4 млини на Сирцю;	
Братського „ 4 „ „ Котирі;	
Межигірського „ 2 „ „ „ ;	
Печерського „ 1 „ „ „ .	

Крім того на Сирцю було 4 млини, про які маємо такий запис: „А преж сего бывали тѣ мельницы лядские, а владѣл тѣми мельницами киевский полковникъ Василей Дворецкой, и отдал он, Василей тѣ мельницы к церкви Василя Великого, и даную на тѣ мельницы им дал, и о о тѣх мельницах что В. Г. укажет“ (л. 43).

В кінці перепису у знаходимо реєстер селищ, що належали 1666 р. київським монастирям.

Перший листок (уклеєний коли роблено палятурку?)

№ 8. От сотворения мира 7174-го году от Рождества Христова 1666 году. Кн. 495.

Листи 1—14 певно зітліли, у книзі їх нема.	Захарко Іванов сынъ Молодетцкой.
1)	Івашко Михайловъ сынъ Кровецъ. л. 14 зв.
Ерошка Кровецъ, у него подсосѣ(д)ник. л. 14.	Остапко Оксененко.
Івашко Короленко.	Данилко Герасимовъ сынъ Отрубеї.
Івашко Овдѣвѣ.	Ортюшка Богдановъ сынъ Швець.
Пронка Іванов сынъ Рымар.	Івашко Васильевъ сынъ Ткачъ.
Савка Степановъ.	Івашко Ондрѣв сынъ Галемский, прасол.
Трошка Мещенко.	Васка Словъковъ.
Сенка Яцков Кисленко.	Сенька Яцковъ сынъ Кисленко.
Михалко Осипивъ сынъ Коваль.	Онтонко Степановъ сн....., роденко, швецъ.
Тер...ка Степановъ сынъ Колесникъ.	Івашко Степановъ сынъ Переварушко, швецъ.
Ігнатко Нестеровъ сынъ Кардашовъ.	Сенка Гавриловъ сынъ Швець.
Єтка Васильевъ сынъ Колесниченко.	Карпунка Яковлевъ сынъ Швець.
Тишка Демѣяновъ сынъ Резник.	Юрька Шихмер, цынбалистъ. л. 15.

¹⁾ В оригіналі зазначено двори („Вд.“) і бездвірні хати („Вз.“ — „в избѣ“); але в підсумках їх пораховано разом.

Климка Савельевъ сынъ Прасолъ.
 Янашка Зосоновъ сынъ Крупеник.
 Івашко Григорьевъ сынъ Димерецъ.
 Стенька Харитоновъ сынъ Рядовник.
 Ятцко Михайловъ сынъ Троцевский, прасол.
 Сенька Ондрѣевъ сынъ Коптевичъ.
 Івашко Артемьевъ сынъ Плющ, слѣсар.
 Созонко Терентьевъ сынъ Прасолъ.
 Тишка Ооминъ сынъ Коробочка.
 Лавринко Аеонасовъ сынъ Долгоборовъ.
 Сидорко Гурьевъ сынъ Резникъ.
 Луканъ Ельфимовъ сынъ Резниковъ. л. 15 (зв.)

Той же статьи за острогом
 в Кожемяцкой слободѣ.
 Тимошка Федоровъ сынъ Мартыновъ.
 Васька Семеновъ сынъ Куленич, кожемяка.
 Троенико Захаревъ сынъ Семаченко, коже-
 мяка.
 Савка Васильевъ сынъ Шищенко, кожемяка.
 Ровка Софроновъ сынъ Кожемяка.
 Івашко Киприяновъ сынъ Кожемяка.
 Стенька Ігнатьевъ сынъ Мельникъ.
 Петрушка Дмитреевъ сынъ Кожемяка.
 Івашко Демидовъ сынъ Гребельник, кожемяка.
 Ятцко Захаревъ сынъ Семаченко, кожемяка. л. 16.

Да в Верхнемъ городе.
 Ортемко Почека Горбачъ.

И всего третие статьи сто сем-
 десятъ пять дворовъ, людей в них сто девяносто
 три человекъ; в том числѣ двенадцать че-
 ловѣкъ подсосѣдниковъ, по окладу на них
 окомѣ подсосѣдниковъ сто семдесятъ пять
 рублей, с подсосѣдниковъ два рубля три нате-
 нать алтынъ двѣ деньги, а обоего с мещан
 и с подсосѣдниковъ сто семдесятъ семъ
 рублей тринацать алтынъ двѣ деньги.

Четвертая статья по окладу
 по шестнадцать алтынъ по че-
 тыре денги в двора и с избы. л. 16 (зв.)
 Максимко Григорьевъ сынъ Рыбалко.
 Давытко Созоновъ сынъ Швець.
 Ятцко Сыселко Рыбалка, у него подсосѣд-
 ники Васька Нестеровъ да Митька Юрьевъ.
 Пашка Емельяновъ сынъ Пильчюк у него под-
 сосѣдникъ Мосейко Корнѣевъ.

Зиновко Швець.
 Анница Остафьева доч Скочкова у неѣ под-
 сосѣдникъ Стенька Ольховикъ. л. 17.
 Вдова Оксиница Ленцкова Скочкова.
 Івашко Крукъ, швецъ.
 Ермолка Мироновъ.
 Гришка Чирвинъ, гречаникъ.
 Петрушка Блоха, кравецъ.
 Богдашко Чичка, кравецъ.
 Левка Ондреевъ сынъ Сысенко.
 Васька Ивановъ сынъ Гречаникъ.
 Филька Петровъ сынъ Гречаникъ.
 Матюшка Бубликъ.
 Алешка Бережной.
 Дмитрейко Харитоновъ сынъ Срокидной. л. 17 (зв.)

Тараско Ельфимовъ сынъ Кровецъ.
 Кондрашка Васильевъ сынъ Сысенко.
 Микиорко Онтоновъ сынъ Ткачъ.
 Пронка Васильевъ сынъ Рыбалка.
 Гришка Литвинъ Черной.

Вдова Оринка Григорьева.
 Лучка Филиповъ.
 Гришка Савинъ сынъ Мотовиловецъ.
 Павлик Кононовъ сынъ Кравецъ.
 Сенка Іевлевъ сынъ Дробышовъ.
 (У двори) Шькуры новосельсково живеть
 Логинко Ереминъ.

Лутцко Борисовъ сынъ Рыбалка.
 Мишка Яковлев, у него подсосѣдникъ Кан-
 драшка Колесниченко. л. 18.

Демьянко Кушнер.
 Исайко Васильевъ сынъ Мокѣвъ.
 Сенка Демерековъ сынъ Резникъ.
 Елфимка Романовъ сынъ Хлѣбникъ.
 Моска Павловъ сынъ Калашникъ.
 Дмитрейко Богдановъ.

Івашко Анаѣинъ сынъ Головченко, у него
 подсосѣдникъ Сенька Ондрѣевъ сынъ Хва-
 стовець.

Івашко Пилчюга.
 Лучка Федоровъ сынъ Бритцкой.
 Мишка Нестеровъ сынъ Войтежко.
 Гордюшка Рымар, прасол.
 Анашка Харитоновъ сынъ Бубликъ. л. 18 (зв.)
 Лазарко Чеховской.
 Гаврилко Ондрѣевъ сынъ Торговой, кушнеръ.
 Савка Тимофѣевъ.

Вдова Матреница Кадрьнина.
 Трошка Переваруха, у него подсосѣдникъ
 Сидорко.

Софоновъ, Филимонъ, Филимонко Мининъ,
 Пронька Вилимовъ.

Фетка Григорьевъ сынъ Кушнер, Пинчюк.
 Максимко Ивановъ.

Фетка да Самошка Трофимовы.
 Фомка Григорьевъ сынъ Прасолъ.
 Вдова Марица Ефимова Шельпица.
 Васька Пивовар. л. 19.

Трофимко Богдановъ, живет Киевского войты
 на дворѣ Данила Полотцкого.

Марчко Ігнатьевъ сынъ Рыбалко.
 Ромашка Дмитреевъ.

Вдова Варварка Жатчиха.
 Богдашко Васильевъ сынъ Пинчюк.
 Тимошка Коцукъ.

Трошка Кононовъ.
 Кондрашка Кириловъ сынъ Рыбалка.

Вдова Евѣгеница Войтехова.

Власко Григорьевъ.

Аниска Гавриловъ сынъ Кушнер.
 Стенка Буть. л. 19 (зв.)

Нестерко Прасолъ

Климка Волошенинъ.

Левка Потаповъ сынъ Рыбалка.

Кирюшка Васильевъ сынъ Звонникъ.

Яська Корниловъ, у него подсосѣдникъ Ятцко-
 Конарченко.

Обрам Яковлевъ сынъ прасолъ.

Фетка Демяновъ сынъ Швець.

Кондратъ Федоровъ сынъ Рубаникъ.

Костька Васильевъ сынъ Городченинъ.

Сенка Якимовъ сынъ, прасолъ.

Вдова Овдотица Петриха, у него подсосѣд-
 никъ Парфенко Тимофѣевъ. л. 20.

Максимко Денисовъ сынъ Кравецъ.

Ермолка Григорьевъ сынъ Рыбалка.

Вдова Натальяца Леониха.

- Оська Жгун Рыбалка.
Евсейко Павлов сынъ Долгополенко.
Тимошка Яковлев, у него подсосѣдник Юрька Иванов.
Мишка Мигаль.
Яско Убийкобыла.
Пашка Васильевъ сынъ Городчанин.
Пашка Корастошевецъ.
Ятцко Ондрѣевъ.
Сенка Павловъ, на землѣ Троицкого монастыря.
Лучка Бендикъ, на землѣ того-же монастыря. л. 20 (зв.)
Івашко Никонов.
Осташко Димитрець.
Софронко Кузмин сынъ Кровецъ, на землѣ Печерского монастыря.
Родка Яковлев, у него подсосѣдник Фетка Мартынов сынъ Коваль.
Алешка Анисимов, на землѣ болшово Печерского монастыря.
Петрушка Ятцков, на землѣ Печерского монастыря.
Стенька Федоров сынъ Швець.
Онтонко Григорьевъ сынъ Швець.
Ілюшка Фоменко. л. 21.
Ольферко Софронов сынъ Синѣтовъ, у него подсосѣдник Тишка Соколенко.
Фирско Иванов.
Гаврилко Белетцкой.
Вдова Овдотьица Оськина жена Тиховетцкова, у него подсосѣдник Гришка Долгобороденко.
Федька Седяренко, у него подсосѣдник Ондрюшка Иванов.
Сенка Степанов сынъ Варгуненко, на землѣ Межигорского монастыря.
Морчко Богданов сынъ, у него подсосѣдник Матюшка Аеонасьевъ на той-же землѣ. л. 21 (зв.)
Фетка Гавриловъ, у него подсосѣдник Ромашко Степанов.
Ондрюшка Степов сынъ Огрызкович.
Марчко Ерьмолин сынъ Плискович.
Ермолка Константинов сынъ Могилевецъ, кушнер.
Стенка Косой, коваль, на церковной соборной Богородитцкой землѣ.
Мишка Федоров сынъ Прасол, на той-же землѣ.
Яско Михайловъ сынъ Коваль, на землѣ Братцкого монастыря.
Андрюшка Олексѣевъ, на той-же землѣ. л. 22.
Кондрашка Ондрѣев, на той-же землѣ.
Вдова Атафьица Фирсова Бредничова, на той-же землѣ.
Овдѣйко Васильев, на той-же землѣ.
Ятцко Ондрѣев, на той-же землѣ.
Гришка Ондрѣев.
Дмитрейко Микифоров, у него племянник Пашка Гритцков, на землѣ Братцкого монастыря.
Ондрюшка Зинovieв на землѣ Кирилова монастыря.
Ондрюшка, Новогородка Сѣверскова, на той-же Кириловской землѣ. л. 22 (зв.)
Івашко Данилов сынъ Кушнер, у него подсосѣдник Давытко Пезик да Кондратко Сипли, был на землѣ Михайлова монастыря.
Ятцко Михайлов на землѣ Братцкого монастыря.
Карпушка Васильевъ сынъ Крюкъ, швец.
Тимошка Семенов.
Кирилко Семенов.
Левка Кушнер Могилевецъ.
Ондрюшка Кринченко Рожевецъ.
Ондрюшка Дрыга, рымар.
Фетка Коробочка.
Івашко Руденко швецъ. л. 23.
Полунка Демидов, у него подсосѣдник Фетка Ондрѣевъ.
Грицько Якубенко, коваль.
Івашко Иванов сынъ Чербылецъ.
Гришка Матѣвев сынъ Крошня.
Вдова Парасковьица Тишкова жена Швеца, на церковной землѣ Никола Доброго.
Вдова Настасьица Сухопариха, на землѣ Печерского монастыря.
Софонко Селивоненко, на землѣ Братцкого монастыря.
Якимко Мартынов сынъ Тесля, на той-же землѣ.
Івашко Переясловецъ, на землѣ Никола Пустынного монастыря. На том-же дворѣ в своей избѣ Гришка Кононов. л. 23 (зв.)
Вдова Настасьица Еетифѣва, на землѣ Печерского Девичья монастыря.
Куземко Лаврентев сынъ Курда, коваль, на той-же землѣ.
Тишка Сидоренко з Раковки, у него подсосѣдник Гришка Григорьевъ.
Петрушка Васильевъ сынъ Тесля.
Івашко Романов сынъ Гончар, на землѣ Братцкого монастыря.
Івашко Гаврилов сынъ Кушнер. л. 24.
Ятцко Марковъ сынъ Рудомецъ.
Якимко Ондрѣев сынъ Тесля.
Ондрюшка Рогоз, резникъ.
Тимошка Кушнер.
Івашко Богданов сынъ Бордунович, швецъ.
Вдова Настасьица Павлиха.
Фетка Коробочка.
Данилка Семенов сынъ Кровецъ.
Петрушка Степанов сынъ Швець.
Анисимко Шелутченко.
Гришка Ключовденко Яковлев сынъ.
Кондрашка Иванов сынъ Швець.
Ромашка Шелутченко. л. 24 (зв.)
Мартышко Иванов сынъ Коваль.
Алешка Датцков.
Фетка Шманов Швецъ.
Вдова Аленка Семенова.
Павлик Мищенко, у него подсосѣдник Серешка Скороход, Рожевеу.
Тишка Ільинъ Швець, на землѣ Никола Доброго.
Максимко Иванов сынъ Швець, на той-же землѣ.
Леска Григорьевъ сынъ Перепекар, на той-же землѣ.
Фетка Ратковъ, на той-же землѣ.
Филька Тесля, на той-же землѣ. л. 25.
Стенька Свидерской, на той-же землѣ.

- Мишка Степанов сынъ Кушнер, на той-же землѣ.
- Ятцко Леонов сынъ Коваль, на той-же землѣ.
- Вдова Ленка Тимоѣева, на той-же землѣ.
- Васька Михайлов сынъ Перепечай, на той-же землѣ.
- Сидорко Петров сынъ Швеѣ, на той-же землѣ.
- Похомко Евсѣевъ сынъ Швеѣ, на той-же землѣ.
- Матюшка Полѣщенин, на той-же землѣ.
- Гришка Жданов сынъ Перепечай, на той-же землѣ Николы Доброго. л. 25 (зв.)
- Ятцко Федоров сынъ Полулах.
- Пашка Коробочка, на церковной землѣ Николы Доброго.
- Тимошка Микулин, на той-же землѣ.
- Ивашко Денисов сынъ Попов, у него подсосѣдник Карпушка Плескаченко, на той-же землѣ.
- Яска Могуненко Прасол, на той-же землѣ.
- Гришка Мартынов сынъ Перепечай, на той-же землѣ.
- Максимко Бубликъ. л. 26.
- Вдова Аѣмиѣца Фомина.
- Степка Степанов сынъ Цынбалистѣ.
- Протаско Алексѣев сынъ, на землѣ Печерского монастыря.
- Микитка Еремѣев сынъ Бубликъ, на церковной соборной Пречистенской землѣ.
- Ивашко Павлов сынъ Рымар, на землѣ Печерского Троицкого монастыря.
- Васка Протасов сынъ Кушнер, на землѣ Братцкаго монастыря.
- Вдова Марьица Ондриѣха на той-же землѣ.
- Вдова Аѣмиѣха Омелянѣха. л. 26 (зв.)
- Мишка Максимов сынъ Корченица, на землѣ Братцкаго монастыря.
- Ивашко Лукашов сынъ Бондырь.
- Емелька Костянтинов сынъ Пекаръ, на церковной землѣ Николы Доброго.
- Гритцка Мартынов сынъ Пекаръ, на той-же землѣ.
- Якимко Гаврилов сынъ Дубровленин, пекаръ, на земле Братцкаго монастыря.
- Семивонко Коробочка, на землѣ Николы Доброго.
- Алешка Радков сынъ Пекаръ, на землѣ Братцкаго монастыря.
- Карпунка Васильевъ сынъ, на той-же землѣ. л. 27.
- Степка Щербинин, у него зять Степка Яковлевъ, на той-же землѣ.
- Дмитрейко Иванов, на той-же землѣ.
- Гаврилко Иванов, на той-же землѣ.
- Ятцко Матѣевъ сынъ Крошня, швецъ.
- Васка Богданов, на той-же землѣ.
- Оска Могилевецъ, на той-же землѣ.
- Павликъ Козельченинъ.
- Микиѣорко Иванов сынъ Муконос.
- Пашка Захожей.
- Алешка Помѣрной.
- Гришка Степов сынъ Швеѣ.
- Киришка Захаров сынъ Рудомет. л. 27 (зв.)
- Васька Остафьевъ.
- Елфимко Гончар.
- Осташка Сидоров.
- Вдова Агаѣѣца Ондриѣха.
- Ятцко Огафонов сынъ Резникъ.
- Говрилка Иванов сынъ Панчощникъ.
- Мартышко Романов сынъ Панчощникъ.
- Игнатко Явлевъ сынъ Олейникъ.
- Вдова Марьица Глуховская.
- Фетка Игнатѣев.
- Вдова Татьяна Васильева.
- Сенка Санченко, прасол.
- Гарасимко Иванов сынъ Сабельник. л. 28.
- Степка Александров сынъ Швеѣ.
- Вдова Федорица Гараскина жена Лещенка.
- Вдова Овдотѣѣца Якимѣха.
- Вдова Оксинѣѣца Иванова дочь Степаѣиха.
- Перфилько Ильин сынъ на землѣ Кириловского монастыря.
- Фетка Иванов сынъ Перепечай.
- Ивашко Микитин сынъ Пекаръ.
- Гурка Данилов сынъ Кушнер.
- Гришка Михайлов сынъ Перепечай.
- Вдова Татьяниѣца Олександрѣкова жена Остроумская. л. 28 (зв.)
- Ивашко Наумов сынъ Гончар.
- Ромашко Шишков Рожевецъ.
- Гритцко Авакумов сынъ Шелутченко.
- Ондриюшка Винник, у него подсосѣдник Терешка Созоненко.
- Васька Романов сынъ Швеѣ.
- Ерешка Сасков, прасол.
- Вдова Степаниѣца Власѣха.
- Елфимко Мартынов сынъ Мотовиловецъ, на землѣ Фроловского Девичья монастыря.
- Вдова Марьица Иванова, на той же землѣ. л. 29.
- Сенка Дуденко Белогородец, на той же землѣ.
- Оска Марков Корастошевецъ, на той же Фроловской землѣ.
- Леска Кишка Гончар.
- Степка Ермолин.
- Гришка Ерчакъ, сапожник.
- Вдова Зиновѣѣца Ятцкова, у неѣ подсосѣдник Осташка Григорьевъ.
- Ондриюшка Страховецъ из Яблонки, на землѣ Фроловского Девичья монастыря.
- Аничка Кондратов из Яблонки, на той же землѣ. л. 29 (зв.)
- Левка Гаврилов сынъ Золотаръ, на той же Фроловской землѣ.
- Марьица Иванова, на церковной землѣ Василия Великого
- Ивашко Овдѣев сынъ Коробочка, на той же землѣ.
- Ромашка Харьков Прасол, у него подсосѣдник Матюшка Новоселецъ, на той же Васильевской землѣ.
- Пронка Павлов сынъ Пекаръ, на землѣ Печерского монастыря слуги Данила Лещинского.
- Тимошка Мельникъ, на той же землѣ. л. 30.
- Степка Шестак Резник, на церковной Василия Великого землѣ.
- Гришка Петров сынъ Тесля, на той же Васильевской землѣ, у него подсосѣдник Аниська Гарасимов.
- Матюшка Ондриѣев, на той же землѣ

- Стенка Михайлов, на той-же Васильевъ-ской землѣ.
 Климка Афанасьев сынъ Прасол.
 Сенка Васильев.
 Игнатко Федоров сынъ Скоробогатой, на церковной Васильевской землѣ.
 Онтошка Богданов сын Прасол, на той-же землѣ. Л. 30 (зв.).
 Дениско Матвѣев сын Резник, на той же землѣ.
 Зиновейко Кондратов сын Рожевец; на той-же Васильевской землѣ.
 Павлико Макаровецъ.
 Лавринко Митуриной Рожевец; у него шурин Івашко Григорьевъ.
 Сафонко Григорьев сынъ Рожевецъ.
 Івашко Микитин сынъ Рожевецъ.
 Івашко Степанов сынъ, Макаровец, на церковной Васильевъской землѣ.
 Івашко Жданов на той же землѣ.
 Савка Семенов сынъ Сопенко. Л. 31.
 Трошка Данилов сынъ Макаровецъ.
 Мишка Григорьев сынъ на церковной Васильевъской землѣ.
 Фомка Лавринов сынъ Кушнер.
 Родка Коваль, Мотыженецъ.
 Оверчка Васильевъ сынъ Коваль.
 Сенка Семенов сынъ Золотар.
 Гришка Михайлов сынъ Водопьян.
 Емелька Семенов Прасол.
 Івашко Михайлов Мыльникъ.
 Васька Остафьев сынъ Коваль.
 Стенка Максимов сынъ Волчковоцъ.
 Мишка Васильевъ сынъ Колесникъ.
 Харлаамко Федоров сынъ Швець. Л. 31 (зв.).
 Вдова Татьяна Михайлова жена Мыльнина.
 Гришка Степанов сынъ Швець.
 Фетка Васильевъ Швець.
 Вдова Еуфимица Митькова.
 Васка Семеновъ сынъ Барышполець.
 Микѣтка Васильевъ сынъ Веташвецъ.
 Вдова Аленка Гурьева.
 Вдова Ульяница Іванова дочь Дородная.
 Яска Данилов сынъ Мотовиловецъ.
 Лукашка Харитонов сынъ Сущѣна, ткачъ.
 Тимошко Тихонов сынъ Швець.
 Сенка Васильевъ сынъ Бондырь. Л. 32.
 Вдова Марѣца Савельева дочь Мартыниха.
 Гришка Вербитцкій Ятцковъ.
 Емелька Федоров сынъ Рожевец, на землѣ Михайловского монастыря.
 Прохорко Федоров сынъ Рожевецъ, на той же землѣ.
 Осташка Петров сынъ, у него сынъ Киремка.
 Фетька Кирилов сынъ Швець.
 Васька Долгобородовъ.
 Фетка Прокофьевъ.
 Вдова Татьяна Васильева жена Вешнякова.
 Устимко Кондратьевъ. Л. 32 (зв.).
 Кондратко Ятцков Литвинченко, у него зять Ерощка Прасол.
 Кондратко Одрѣв сынъ Писаренко.
 Игнатко Прокофьев сынъ Сѣренко.
 Аничко Прокофьев сынъ Прасол.
 Ятцко Филос сынъ Воронковецъ.
 Мартынка Іванов сынъ Дутченко.
- Зиновко Захарьевъ.
 Матюшка Филимонов, у него подсосѣдникъ Максимко Яковлев сынъ Величка.
 Оеѣросиньца Кирилова жена Коробочки.
 Ондрюшка Володимеров сынъ Косенко, прасол.
 Карпушка Яковлев сынъ Швець. Л. 33.
 Оска Васильевъ сынъ Каменский, кравецъ.
 Микиеорко Ятцковъ.
 Лучка Прокофьевъ на землѣ Братцкого монастыря.
 Івашко Одрѣв сынъ Пастушинскій, Подвойской.
 Гришка Семенов сынъ Гребеникъ.
 Івашко Микиеоров сынъ Зеленский, Подвойской.
 Павлико Мосѣевъ сынъ Подвойскій.
 Гришка Іванов сынъ Гончаровъ, Подвойскій.
 Мартынка Іванов сынъ Подвойскій.
 Елфимко Васильевъ сынъ Подвойскій.
 Ільющка Григорьев сынъ Подвойскій.
 Івашко Михайлов сынъ Дичко.
 Івашко Мартыновъ сынъ Волковской.
 Куземка Лукьянов сынъ Кушнер. Л. 33 (зв.).
 Кірюшка Максимов сынъ Сенникъ.
 Киевской ратушной подписокъ... Іов Богданов сынъ Шидловской.
 Селивонко Петров сынъ Коваль.
 Мойсѣйко Емельяновъ сынъ... Мостытич, Подвойскій.
 Васка Кондратьевъ.
 Фетка Федоров сынъ Плешковъ.
 Гришка Ратков сынъ Новоселець.
 У казака у Кліма Іванова, мещанин Ондрюшка Лупиня.
 Яська Горкуша Подвойскій; на том же дворѣ в своей избѣ Гришка Іванов сынъ Плева. Л. 34.
 Мартинко Іванов сынъ Подвойскій.
 Сенка Григорьевъ сынъ Мяконкой, коваль; у него подсосѣдникъ Кононко Іванов сынъ Колесникъ.
 Данилко Афанасьевъ сынъ Тесковъ.
 Вдова Ориница Наумова жена Макарова за За Острогом в Кожемятцкой слободѣ:
 Ятцко Микюлаевъ сынъ Гончаръ.
 Вдова Татьяна Захарьева жена Каледина.
 Елфимко да Якимко Лазаревы дѣти Борщовцы.
 Марчко Гаврилов сынъ Кривковец, у него зять Максимко Іванов. Л. 34 (зв.).
 Васька Іванов сынъ Борщовець, у него сынъ Матюшка Кожемяка.
 Кондрашка Никиеоров Кожемяка.
 Стенка Матвѣев сынъ Белогородецъ, кожемяка.
 Гритцко Белогородец, живет в мещанском дворѣ у Івашка Кожемяки.
 (У дворі) казатцком Гарасима Комарова мещанин Москвитин Левка.
 Вдова Федоссица Михайлова дочь Сигаиха, у неѣ подсосѣдники Мишка Олферов да Стенка Семенов сынъ Тонкоголос. Л. 35.
 Гришка Іванов сынъ Осталетцкой.
 Михалко Яковлев сынъ Борщовець.
 Осташко Федоров сынъ Кожемяка.
 Леска Богданов сынъ Бѣлогородецъ.

Гришка Шавуленко Бѣлгородец.
 Захарко Матвѣевъ сынъ Кожемяка.
 Ятцко Степановъ сынъ Корастовещевъ.
 Фетка Лыберецъ.
 Вдова Агафѣица Анисимова жена Ретчика.
 Ятцко Демидовъ сынъ Шинка, Коваль.
 Корнюшка Ивановъ сынъ Гребельникъ.
 Матюшка Родионовъ сынъ Кожемяка.
 Івашко Михайловъ сынъ Рѣпа, швецъ. Л. 35 (зв.)
 Ондрюшка Ивановъ сынъ Складъ, кожемяка.
 Михалко Ивановъ сынъ Камысаренко.
 Вдова Марѣица, Михайлова жена Степанова.
 Вдова Орника, Михайлова жена Перева-
 рушкина.
 Фатѣйко Ивановъ сынъ Клочковъ, кожемяка.
 Васка Остафьевъ сынъ Гребенникъ.
 Гордюшка Васильевъ сынъ Прасолъ.
 Мишка Симановъ сынъ Бирковецъ.
 Вдова Ульяница Ортемьева, жена Черны-
 шенка.
 Вдова Марѣица, Кондратьева жена Звон-
 ника.
 Івашка да Васька, Марковы дѣти Сня-
 жичи (?) Л. 36,
 Киришка Григорьевъ, сынъ. Чернобровка.
 прасолъ.
 Потапко Желѣзченко, прасолъ.
 Ермолка Ждановъ сынъ, бондырь.
 Куземка Петровъ сынъ Харчичникъ.
 Дмитрейко Ивановъ.

Фетка Аноереевъ сынъ завягла.
 Ондрюшка Торшинникъ
 Вдова Еєимица, Емельянова жена Кушнера.
 Фетка Микиборовъ сынъ Стрѣльниченко.
 Ятцко Ондрѣевъ сынъ Гончаръ.
 Сидорко Терентьевъ сынъ Мельникъ. Л. 36 (зв.)
 Івашко Ивановъ сынъ Бышевецъ.
 Мирошка Семеновъ сынъ Швеѣцъ.
 Івашко Михайловъ сынъ Белгородецъ.
 Ондрюшка Кириловъ сынъ Швеѣцъ.
 Дмитрейко Степановъ сынъ Макаровецъ.
 Давытко Фоминъ сынъ Москвитинъ.
 Родка Ондрѣевъ сынъ Кожемяка.
 Гаврико (!) Ивановъ сынъ Каледенко.
 Фетка Михайловъ сынъ Кушнеръ.
 Вдова Анница Степанова жена Золотаренка.
 Матюшка Кондратьевъ сынъ Рожевецъ.
 Евстратко Даниловъ сынъ Кожемяка.
 Івашко Яковлевъ сынъ Кушнеръ. Л. 37.
 Самошка Яковлевъ сынъ Белоношка, у него
 зять Петрушка Степановъ сынъ Мельникъ.
 Івашко Степановъ сынъ Мельникъ.
 Юрька Федоровъ сынъ Цихмистренко.
 Оська Ивановъ сынъ Плещачевъ.
 Ермолко Карповъ.
 Пронка Лукьяновъ сынъ Пекаръ.
 Івашко Михайловъ.
 Васка Ивановъ сынъ Стороженко, живетъ на
 мещанской землѣ Гордия Мильцова.
 Л. 37 (зв.).

И всего четвертой статьѣ чотыреста осмнатцать дворовъ и избъ, людей въ нихъ чотыреста шестьдесятъ одинъ человекъ. Въ томъ числѣ триццать два человекъ подсосѣдниковъ. По окладу на нихъ, окромѣ подсосѣдниковъ, двѣсти девять рублей; с подсосѣдниковъ по шти алтыновъ чотыре денги: итого шесть рублей тринатцать алтынъ двѣ денги. Обоого с мещанъ и с подсосѣдниковъ двѣсте пятнатцать рублей тринатцать алтынъ двѣ денги.

Л. 38. И всего въ Киевѣ въ чотырехъ статьяхъ мещанскихъ шестьсотъ восемьдесятъ чотыре двора и избъ, людей въ нихъ семьсотъ пятьдесятъ девять человекъ.

А по окладу с мещанскихъ дворовъ и с избъ семьсотъ два рубли шестьнатцать алтынъ чотыре денги да с подсосѣдниковъ десять рублей.

Обоого с мещанъ и с подсосѣдниковъ семьсотъ двенатцать рублей шестьнатцать алтынъ чотыре денги.

Л. 38 (зв.). А у окладу были и окладъ себѣ чинили Киевскіе мещане лутчіе люди: войтъ Данило Полотцкій, Киприян Филиновъ сынъ райца, Прокофей Сахновичъ бурмистръ, Федоръ Ивановъ, Яковъ Стефановъ сынъ Брылевъ, киевскій писарь Власъ Желѣсковъ, Сергій Бибиловъ бурмистръ, Богданъ Дроженниковъ, Иванъ Демидовъ сынъ Быковъ, Петръ Ондрѣевъ сынъ Полотцкій, Богданъ Ивановъ.

Л. 39. Въ Киевѣ-жъ за ранду с питья, с пива, с меду, с вина, сполковъ (?) сѣстныхъ товаровъ и с лавокъ и с торгу и с воскобойни и с пивоварни и з двора гостиннова и с вѣсу—по шти сотъ рублей на годъ. Платять тѣ денги Киевской войтъ и бурмистръ въ казну великого государя въ Киевѣ въ приказной избѣ въ году на два срока с сентября по мартъ, а с марта по сентябрь мѣсяцы.

Л. 39 (зв.). Да с Кружечного двора по окладу противъ прошлаго 173 году восемьсотъ девяносто девять рублей одиннатцать алтынъ полпаты денги; а тѣ денги збираютъ на вѣрѣ: киевской пушкаръ, голова Яковъ Суловъ с целовальники.

Л. 40. Баня торговая на оброке за киевскими пушкарями: за Демкою Родионовымъ да за Савкою Орѣховымъ. Оброку на годъ платятъ они с той бани въ Киевѣ въ казну великого государя по триццати по одному рублю денегъ.

Баня-жъ торговая за киевскимъ пушкаремъ за Ганкою Калашниковымъ. Платитъ онъ с той бани въ Киевѣ въ казну великого государя по тринатцати рублей по одному алтыну по чотыре денги оброку на годъ.

Л. 40 (зв.). Противъ Киевѣжъ черезъ Днепръ реку на стругахъ перевозъ, а с того перевозу великого государя въ казну збираютъ на вѣрѣ целовальники. А при окольничемъ і воеводе, при князѣ Микитѣ Яковлевичѣ Лвовѣ с того перевозу въ зборе сентября с первого числа сто семидесятъ четвертого, декабря по девятое на десять число двесте восемь-

десять два рубли чотирнадцять алтын, а во все лето с того перевозу збираетца больши шти сот рублей.

Л. 41. На рекѣ ж Днепрѣ мельница на стругах на одно колесо жерновное, а строил тое мельницу и ныне держит киевской мещанин Фетка Степанов, а с той мельницы великого государя в казну он Фетка платит из доходу своего половину.

Л. 41 (зв.). У Киева ж на рѣчке Кудрявце мельница вдовы Ивановские жены Табачного Овдотьицы Ивановы дочери, у той же мельницы еѣ ж дворъ, а на дворѣ солодовня да винокурня,—оброку с той мельницы по еѣ Овдотьицыне скаске по четыре рубли на год; а платила де она тѣ деньги Киевскому полковнику Василью Дворецкому, а мельница наливная на одно колесо жерновное. А по сказке полковника Василья Дворецкого прежде сего с той мельницы и с солодовни и с винокурни имал он у вдовы Овдотьицы на четверть года по полтредя рубли, а ныне де ему Василью до тое мельницы дѣла нѣтъ и тѣ деньги с той мельницы и с солодовни і с винокурни платитъ ей Овдотьице по Васильеве скаске в казну великого государя.

Л. 42. На той-же рѣчке Кудрявце, ниже того, мельница на одно колесо жерновное за Киевским мещанином за Стенкою Игнатьевым, а по ево скаске прежде сего платил он с той мельницы в Киевскую ратушу оброку по шти рублей на год, а впредь ему тот оброк платить в казну великого государя в Киеве в приказной избѣ.

Л. 42 (зв.). Да блиско Киева-ж на рѣчке Сырѣ мельница Фетки Степанова сына Сахардаченка на одно колесо жерновное. На той-же рѣчке мельница Сидорка Титенка на одно колесо жерновное.

На той-же рѣчке мельница Івашка Степанова на одно колесо жерновное.

Л. 43. На той-же речке мельница Васи Солопа на одно колесо жерновное, а през сего бывали тѣ мельницы лядские, а владѣл тѣми мельницами киевской полковник Василей Дворецкой и отдал он Василей тѣ мельницы к церкви Василя Великого и даную на тѣ мельницы он дал и о тѣх мельницах, что великий государь укажет.

А с тѣх мельниц платили они Василью Дворецкому оброку по десять рублей на год с мельницы.

Л. 43 (зв.). Да на той-же рѣчке Сырѣ четыре мельницы по одному колесу жерновных у Кирилова монастыря. На рѣчке на Котыре четыре мельницы Братцкого монастыря, а в них пять колес жерновных. На той-же рѣчке мельница на одно колесо Печерского монастыря.

Л. 44. На той-же рѣчке двѣ мельницы по одному колесу жерновному Межигорского монастыря.

Л. 44 (зв.). Да в киевском же уѣзде монастырские села и деревни: Печерского Троицкого больницкого монастыря местечко Бровары, а в нем крестьянских сорок шесть дворов да остров Осетино, да село Осаковки, да деревня Восковица, да деревня Красиловка, а в них крестьянских сорок дворов і всего Печерского Троицкого монастыря больницкого восьмидесять шесть дворов крестьянских.

Печерского Большого монастыря, деревня Пуховка, да деревня Рожевка, да деревня Богдановка, да деревня Здымерка, да деревня Гябдин, да деревня Вишенки, а в них девяносто пять дворов крестьянских і бобыльскихъ.

Николы Пустынного монастыря село Княжици да село Бортничи, а в них шестьдесят дворов крестьянских и бобыльских.

Михайлова монастыря деревня Вигуровщина, в ней шесть дворов крестьянскихъ.

Л. 45. Братцкого монастыря деревня Позняки, а в ней два двора крестьянскихъ. Да Выдубского монастыря село Лѣтковици Большие, в нем пятнадцать дворов. Да того-ж монастыря Гута, что дѣлаю(т) скло.

(Далі йде опис м. Гоголева).

Скріпа на листах унизу:

1) К симъ книгамъ Киевской войтъ Даниль Аньдреевичъ Полоцкий руку приложил (лл. 25—37).

2) ...преянь Филиповъ и вмѣсто бурмистровъ Прокопья Сахновича да Федора Ивановича да Якова Стефановича Брилевича по их веленю, что они грамоте на умѣют, руку приложил.

3) Иван Демидович Быкович.. вмѣсто бурмистра сегорочнего Сергѣя Бибиновича и вмѣсто райцы старшого Богдана Дрожченикова по их прошенью, что они грамоте не умѣют, рукою приложивъ (лл. 14—37).

4) На краях (через усю книгу): К симъ переписнымъ книгамъ Игнатей Корсакъ руку приложилъ.